

METHODE DER KENGETALLEN VOOR STAMBOOMNUMMERING

Iedere lezer kent de methode voor kwartierstaatnummering en weet dat deze methode snel en eenvoudig toelaat familieverbanden te vinden door eenvoudige deling of vermenigvuldiging met twee. Tot nog toe werd, voor zover wij weten, nog geen methode voor stambomen opgesteld. Want een stamboom is inderdaad heel wat onregelmatiger dan een kwartierstaat, waar het aantal personen per generatie steeds een macht van twee is en waar afwisselend een man en een vrouw optreden. In het hiernavolgend artikel hebben wij een voorstel uitgewerkt dat zou kunnen dienen voor stamboomnummering.

Wij noemen deze methode, de **methode der kengetallen**. We spreken opzettelijk niet van nummers, want een nummer ondersteld niet alleen dat elke persoon een nummer heeft, maar ook dat met elk nummer een persoon overeenstemt, iets wat in een kwartierstaat wel het geval is, maar in onze methode niet. We spreken ook nog van kengetallen omdat elk kengetal kenmerkend is voor een bepaald persoon, en door enkele eenvoudige bewerkingen toelaat, de kengetallen van zijn naaste familieleden te vinden (voorouderreks, kinderen, broers en zusters, neven en nichten, enz...).

Deze methode is misschien niet zozeer geschikt voor kleine stambomen, maar des te meer voor grote of zeer grote stambomen. Misschien staat genealogisch onderzoek in Vlaanderen nog niet zo ver dat men reeds denkt aan stockering van stamboom materiaal in het geheugen van een computer, maar mocht dit ooit zover komen dan is de methode der kengetallen ook zeer geschikt. Het opstellen der kengetallen zou automatisch kunnen gebeuren en de bewerkingen voor het vinden van naaste verwanten ware ook eenvoudig te programmeren.

Met gaat als volgt te werk :

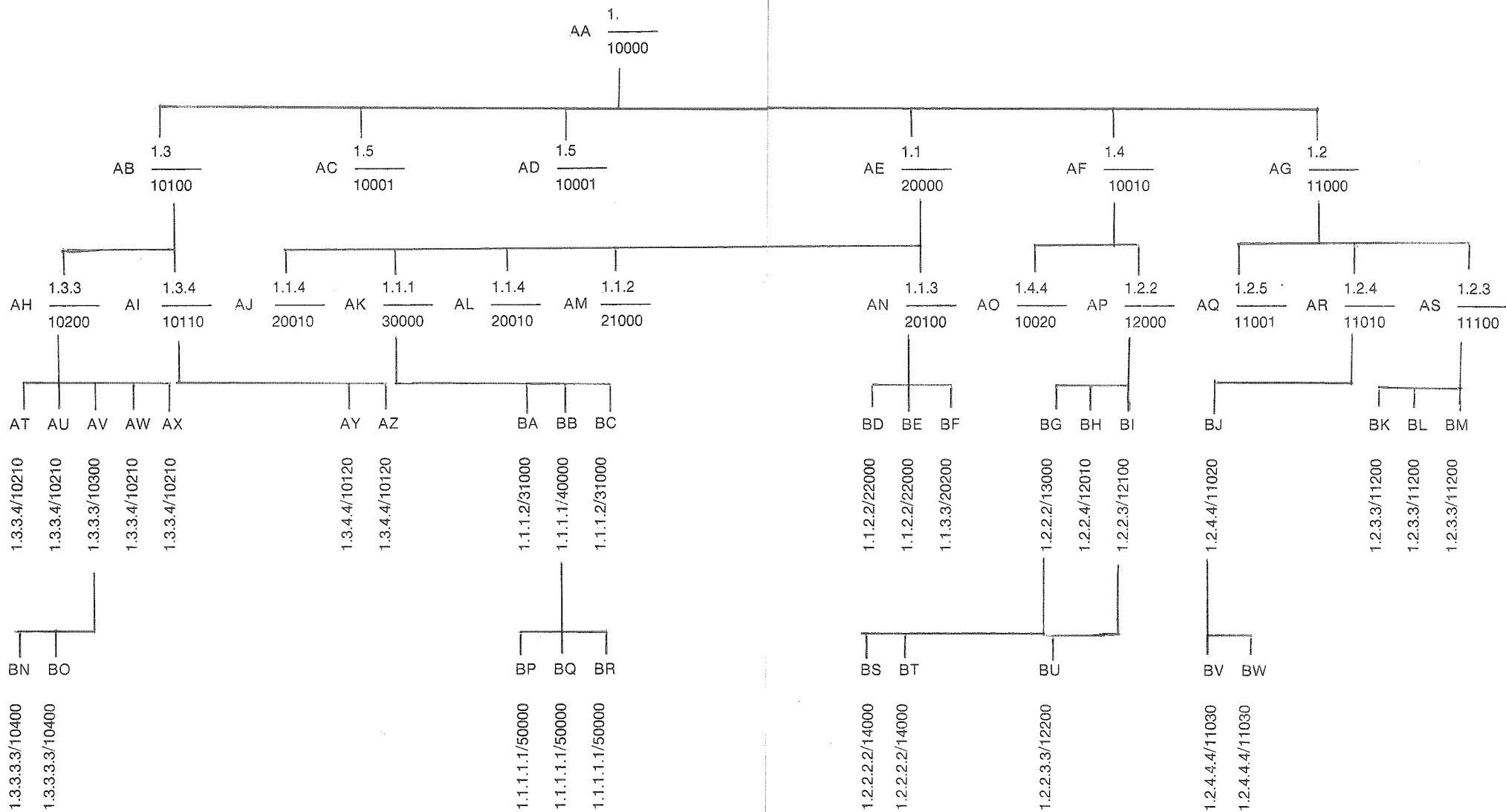
De stamvader geeft men het cijfer 1. (generatie I).

Dan beschouwt men diens kinderen (generatie II). Het kind met het grootst aantal afstammelingen (slechts één generatie afstammelingen beschouwen) geeft men de **cijferreeks** 1.1. Het kind met het tweede grootst aantal afstammelingen geeft men de cijferreeks 1.2. Zo gaan we verder, 1.3., 1.4., enz... tot alle kinderen met afstammelingen een cijferreeks hebben. Zij de cijferreeks van het aldus laatst behandelde kind 1.4. dan geeft men aan al de overige kinderen (dus kinderen zonder afstammelingen) de cijferreeks 1.5.

Voor generatie III gaan we analoog te werk. De kinderen met afstammelingen van 1.1. krijgen de c.r. (cijferreeks) 1.1.1., 1.1.2, ... 1.1.3. De overige (zonder afstammelingen) dan alle 1.1.4. De kinderen van 1.2 hebben dan als cr. 1.2.2., 1.2.3. ... Let op : niet 1.2.1, 1.2.2., ..., voor het kind met de meeste afstammelingen is de c.r. steeds deze van zijn ouder verlengd met het laatste cijfer uit de c.r. van zijn ouder, dus hier 1.2.2. Deze regel moet steeds gerespecteerd worden anders gaat de methode niet op. Het volgende kind heeft dan als c.r. deze van zijn broer waarvan we het laatste cijfer met 1 verhogen dus 1.2.3. Voor de volgende kinderen met afstam-

NN cijferreeks
kengetal

SCHEMA VAN EEN KORTE STAMBOOM

melingen 1.2.4., 1.2.5., enz... Tenslotte weer alle kinderen zonder afstammelingen groeperen onder eenzelfde c.r.

Zo kan men alle generaties behandelen en aan elk persoon een c.r. toekennen. Men merkt dat elke c.r. zoveel cijfers telt als het generatienummer van die persoon.

De cijferreeksen van een korte stamboom zijn als voorbeeld weergegeven in onderstaand schema.

Wanneer men de cijferreeksen opgesteld heeft van alle personen van een stamboom gaat men de kengetallen eruit opstellen. Dit is zeer eenvoudig. Voorbeeld : de persoon met cijferreeks 1.1.3.3. heeft als kengetal 203 omdat in de cijferreeks, twee cijfers 1, nul cijfers 2 en twee cijfers 3 staan. Een ander voorbeeld : cijferreeks 1.1.1.1.1.1.3.3.3.4.6. heeft als kengetal 604101 omdat in de cijferreeks, 6 cijfers 1, 0 cijfers 2, 4 cijfers 3, 1 cijfer 4, 0 cijfers 5 en 1 cijfer 6 staan.

Zijn alle kengetallen opgesteld, dan kijkt men naar het grootste, is dit bvb. een getal van 6 cijfers, dan vult men de andere kengetallen met min dan 6 cijfers, aan met nullen, 203 wordt 203000. Zo krijgen we kengetallen die alle uit evenveel cijfers bestaan.

Nu heeft elke persoon dus een kengetal. Nu stellen we een **genealogische lijst** op. Dit komt erop neer om alle personen uit de stamboom met hun genealogische gegevens te rangschikken volgens stijgende grootte van hun kengetallen.

Genealogische lijst

10000	AA		BO	14000	BS
10001	AC	11000	AG		BT
	AD	11001	AQ	20000	AE
10010	AF	11010	AR	20010	AJ
10020	AO	11020	BJ		AL
10100	AB	11030	BV	20100	AN
10110	AI		BW	20200	BF
10120	AY	11100	AS	21000	AM
	AZ	11200	BK	22000	BD
10200	AH		BL		BE
10210	AT		BM	30000	AK
	AU	12000	AP	31000	BA
	AW	12010	BH		BC
	AX	12100	BI	40000	BB
10300	AV	12200	BU	50000	BP
10400	BN	13000	BG		BQ
					BR

Met de kengetallen kan men nu zeer snel familieverbanden vinden. De kengetallen hebben enkele merkwaardige eigenschappen, maar vooraleer deze op te sommen moeten we eerst nog twee eenvoudige bewerkingen definiëren.

a) **regressie** (of **achterwaartse afleiding**) van een kengetal, dit betekent 1 aftrekken van het laatste **beduidend** cijfer. (een **beduidend** cijfer is een cijfer verschillend van nul).

voorbeeld : 604101 1ste regressie : 604100
2de regressie : 604000
3de regressie : 603000 enz...

bij opeenvolgende regressie gaat men dus steeds uit van het **ervoor verkregen resultaat**.

b) **opeenvolgende progressie** (**voorwaartse afleiding**) van een kengetal.
1ste progressie : 1 optellen bij het laatste **beduidend** cijfer.
2de progressie : de eerste nul na het laatste **beduidend** cijfer vervangen door 1.
3de progressie : de tweede nul na het laatste **beduidend** cijfer vervangen door 1.

enz...

voorbeeld : 604100 1ste progressie : 604200
2de progressie : 604110
3de progressie : 604101

bij opeenvolgende progressie gaat men dus steeds uit van het **oorspronkelijke kengetal**.

Eigenschappen betreffende het kengetal van een persoon :

1) **De som der cijfers van het kengetal is gelijk aan het nummer van de generatie waartoe die persoon behoort.**

voorbeeld : 604101 is het kengetal van een persoon uit de $6+0+4+1+0+1 = 12$ de generatie.

2) **Door opeenvolgende regressie van het kengetal vindt men de kengetallen van de voorouderreeks van die persoon.**

voorbeeld (zie schema) : gevraagd de voorouderreeks van BW, kengetal 11021.

Opeenvolgende regressie geeft :

11021 — 11020 — 11010 — 11000 — 10000 of :
BW BJ AR AG AA

3) **Door opeenvolgende progressie van het kengetal vindt men de kengetallen van de kinderen van die persoon.**

voorbeeld (zie schema) : gevraagd de kinderen van AK, kengetal 30.000.
Opeenvolgende progressie geeft :
30000 — 40000 — 31000 — 30100 — 30010 — 30001

Het zal meestal voorkomen dat men uit opeenvolgende progressie meer kengetallen bekamt dan er kinderen zijn. Wanneer men deze bewerking toepast moet men steeds vergelijken of het verkregen kengetal in de genealogische lijst voorkomt. Op het ogenblik dat men het eerste kengetal gevonden heeft dat niet meer in de lijst staat, zijn alle kinderen gevonden (Al de overige kengetallen die men nog zou kunnen opstellen staan ook niet meer in de lijst).

Hier zijn de kinderen dus : 40000 BB, 31000, BA en BC. (30100 komt niet voor in de lijst).

4) Door 1 regressie gevolgd door opeenvolgende progressie van het kengetal vindt men de kengetallen van de broers en zusters van die persoon.

Door opeenvolgende progressie van die broers en zusters vindt men de kengetallen van neven en nichten. (toepassing van 3).

voorbeeld (zie schema) : gevraagd de broers en zusters van AJ, kengetal 20010. 1 regressie : 20000 (vader), opeenvolgende progressie :
30000 — 21000 — 20100 — 20010 — 20001
AK AM AN AJ en AL staat niet meer in de lijst.

5) Door 2 regressies gevolgd door opeenvolgende progressie vindt men de kengetallen van ooms en tantes van die persoon.

Door opeenvolgende progressie van de kengetallen van die ooms en tantes vind men de kengetallen van kozijns en nichten.

6) Men begrijpt dat men met analoge werkwijzen als in 4) en 5) men ook Oudooms en -tantes, achterkozijns en achterneven en -nichten kan vinden. Men kan uitgaande van één persoon een ganse deelstamboom samenstellen.

7) Deze methode is onveranderd toepasselijk voor stambomen waar ook afstammelingen in vrouwelijke lijn opgenomen zijn.

8) Wanneer in een later stadium afstammelingen gevonden worden van een persoon hoeft men slechts twee kengetallen te wijzigen, het oude kengetal van die persoon en dat van zijn broers en zusters zonder afstammelingen. Zijn afstammelingen krijgen dan kengetallen uit dit van hun ouder op de gewone banier afgeleid.

Wie enigszins met deze methode vertrouwd geraakt is kan ook onmiddellijk de kengetallen opschrijven zonder eerst cijferreeksen op te stellen.

Het kan lijken dat het ordenen van de kengetallen naar stijgende grootte een lang werk is, bij grote stambomen (bvb. met meer dan 500 personen), maar wie aandachtig kijkt naar de genealogische lijst en naar het stamboomschema kan een regelmaat in het overlopen van de personen van de stamboom ontdekken. De getallen schrijden voort in de stamboom steeds in de richting waar de kans op uitsterven van een tak het grootst is.

Met deze vaststelling te gebruiken kan men veel vlugger de kengetallen ordenen volgens stijgende grootte.

P. DONCHE